

Hallinge

Schaktningsövervakning intill en hällristing

Arkeologisk förundersökning

Fornlämning Salem 327:1

Hallinge 1:1

Salems socken

Salems kommun

Stockholms län

Anna Arnberg

Hallinge

Schaktningsövervakning intill en hällristning

Arkeologisk förundersökning

Fornlämning Salem 327:1
Hallinge 1:1
Salems socken
Salems kommun
Stockholms län

Anna Arnberg

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmmd.se

© Kulturmiljövård Mälardalen 2012.

Omslagsfoto: Vy över hållristningshäll Salem 327:1. Bilden är tagen från väster. Foto:
Anna Arnberg

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01407.

ISBN: 978-91-7453-116-9

Tryck: Just Nu, Västerås 2012.

Innehåll

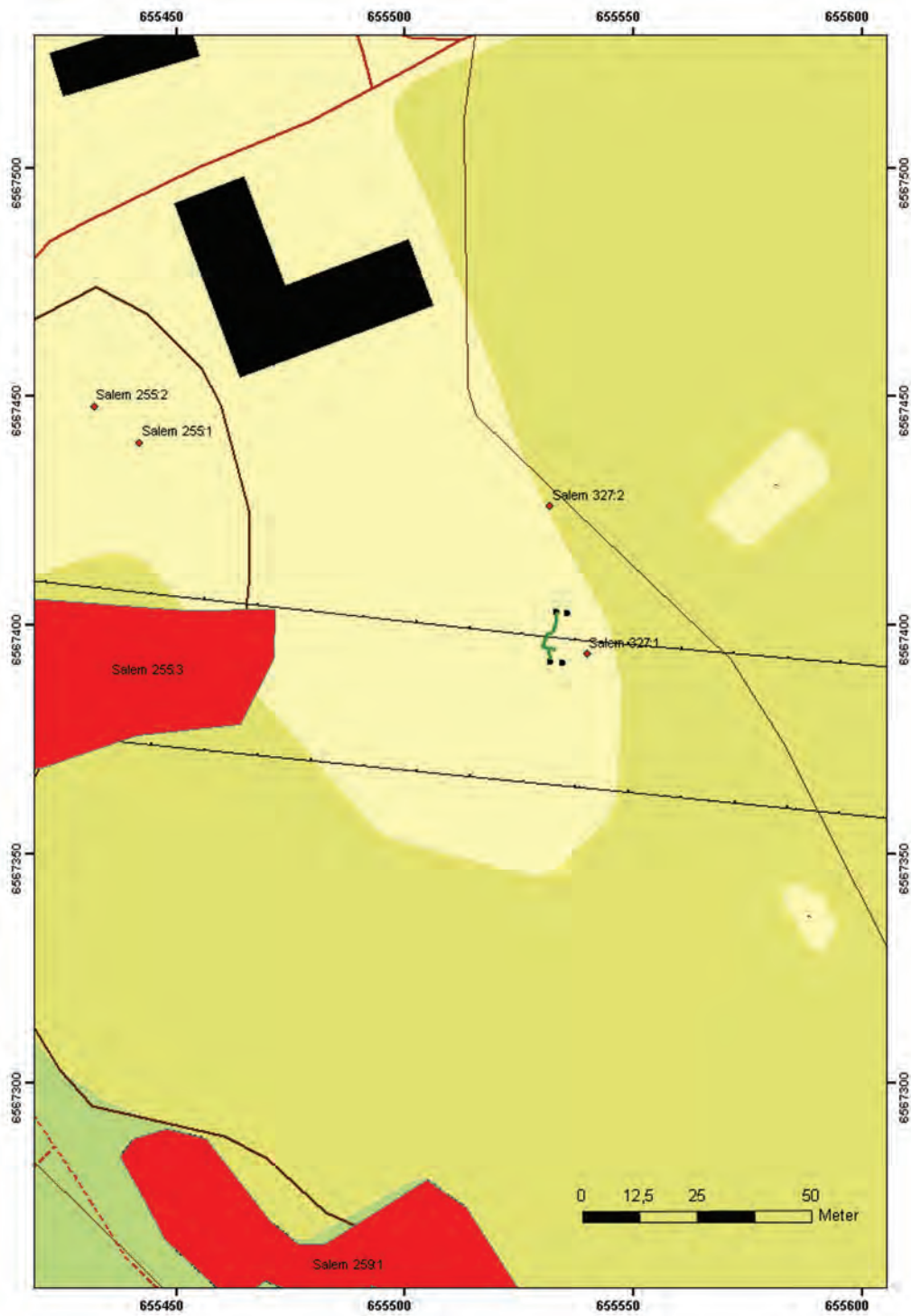
Sammanfattning	5
Bakgrund.....	7
Genomförande och resultat.....	8
Tekniska och administrativa uppgifter.....	9

Figur 1. Utdrag ur digitala Gröna kartan. Området för förundersökningen är markerad med en ring.
Skala 1:50 000.

Sammanfattning

Med anledning av nedgrävning för jordning till kraftledning har Stiftelsen Kulturmiljövård utfört en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning i anslutning till hållristningen Salem 327:1. Inget av arkeologiskt intresse påträffades vid förundersökningen.

Figur 2. Digitala fastighetskartan med fornlämningar från Fornsök (www.fmis.raa.se). Läget för det handgrävda schaktet har markerats med en grön linje och de inre kraftledningsstolparna i ledningsgatan mellan vilka schaktet grävdes med svarta punkter. Skala 1:1 500.

Bakgrund

Ärende

På grund av markarbeten i anslutning till hållristningen Salem 327:1 har Stiftelsen Kulturmiljövård utfört en arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning. Arbetet, som föranleddes av nedgrävning av jordning till kraftledning, utfördes efter beslut av Länsstyrelsen i Stockholms län med stöd av 2 kap. 13 § KML (daterat 2011-08-29, lst dnr 431-23984-2011).

Uppdragsgivare var Eltel Networks Infranet AB.

Förutsättningar

Enligt uppgift i tillståndsansökan och i Länsstyrelsens beslut skulle schaktning ske till ett djup av 0,80 meter i åkermark och 0,60 meter i övrig mark. För arbetet skulle en mindre grävmaskin användas. Schaktet skulle enligt bilagd karta utgå från en kraftledningsstolpe invid hållristningen Salem 327:1 och sträcka sig österut.

Hållristningen Salem 327:1 består enligt uppgift i fornlämningsregistret av cirka 5 skepp och cirka 50 älvkvarnar. Den ristade ytan vätter mot åkern i öster (Fornsök, www.fmis.raa.se).

Avvikelser

Den 20 september 2011 meddelade Eltel Networks Infranet AB Länsstyrelsen att schaktsträckningen och arbetsmetoden hade ändrats och att ett ca 10 meter långt schakt istället skulle grävas för hand från kraftledningsstolpen och norrut. Eftersom arbetet fortfarande skulle utföras inom fornlämningsområdet bedömde Länsstyrelsen att behovet av och förutsättningarna för arkeologisk förundersökning i form av schaktövervakning kvarstod (tjänsteanteckning, Agneta Åkermark Kraft, Enheten för Kulturmiljö, Länsstyrelsen i Stockholms län, daterad 2011-09-20).

I samband med att markarbetet skulle utföras kom ledningssträckningen att modifieras så att schaktet skulle gå mellan existerande kraftledningsstolpar i nord-sydlig riktning. Den nu aktuella ledningssträckningen godkändes av Länsstyrelsen per telefon (telefonsamtal, Agneta Åkermark Kraft, 2011-09-21).

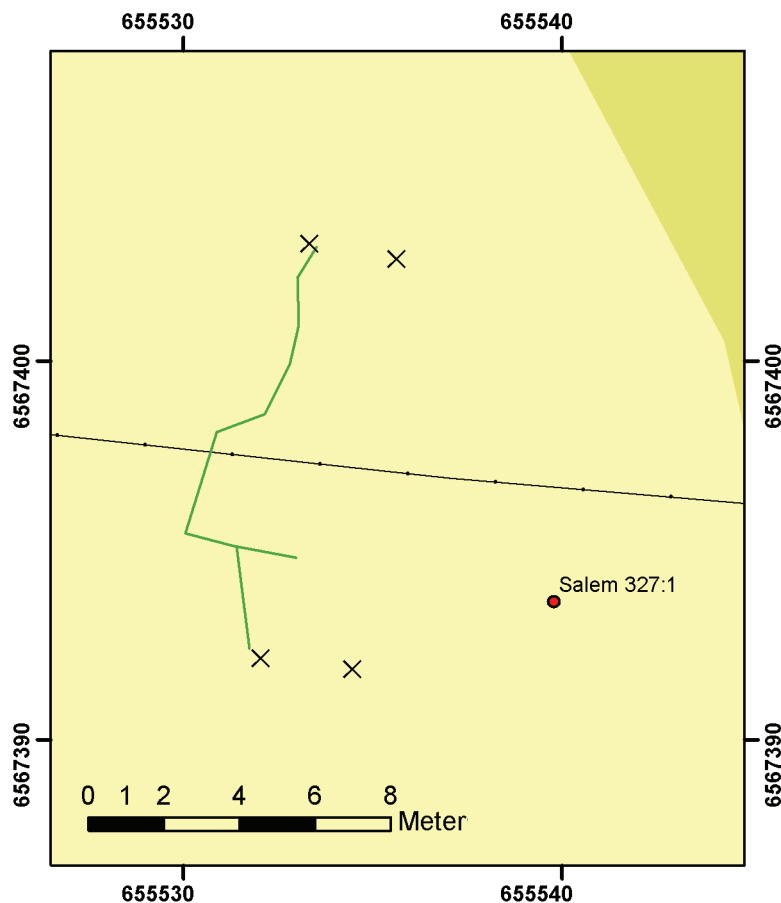
Genomförande och resultat

Vid schaktningsövervakningen handgrävdes ett schakt väster om hållristningshällen. Schaktet, som hade en närmast nord-sydlig orientering, grävdes mellan stolpar i befintlig ledningsgata. Avståndet mellan stolpparen var 10,9 meter.

Schaktet var huvudsakligen 0,3 meter brett och 0,2 meter djupt. I anslutning till kraftledningsstolpen i norr grävdes det 0,7 meter brett. Här var marken redan sedan tidigare urgrävd.

Inom ett mindre parti i södra halvan av schaktsträckningen grävdes schaktet 0,4 meter djupt. Inom detta parti nåddes undergrunden, som utgjordes av lera. I övrigt grävdes matjorden ej helt igenom.

Inga fynd eller anläggningar påträffades. Inte heller iaktogs kol eller skärersten i matjorden vilka skulle kunna ha indikerat mänsklig aktivitet.

Figur 3. Schaktplan. Det handgrävda schaktet är markerat med en grön linje. De svarta kryssen anger läget för de inre stolparna i ledningsgatan. Skala 1:200.

Tekniska och administrativa uppgifter

Stiftelsen Kulturmiljövård projektnr:	KM11118
Länstyrelsen dnr, beslutsdatum:	431-23984-2011
Uppdragsgivare:	Eltel Networks Infranet AB
Landskap:	Södermanland
Län:	Stockholm
Kommun:	Salem
Socken:	Salem
Fastighet:	Hallinge 1:1
Fornlämning:	Salem 327:1
Kartblad:	J133-10i3b53
Koordinater:	x6567392 y655532 (södra kanten av schaktet).
Typ av undersökning:	Arkeologisk förundersökning i form av schaktningsövervakning.
Undersökningsperiod:	21 september 2011
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Inmätningssmetod:	GPS
Dokumentationshandlingar:	Rapport och fältdokumentation slutförvaras på ATA, Riksantikvarieämbetet.
Fynd:	Inga fynd påträffades.

